

Kaatje in 't duin

door **J.J. Cremer (1827-1880).**

Een Scheveningse kindervertelling geschreven in 1859. De verblijfplaats van het handschrift is onbekend.

1° druk in: De almanak voor de jeugd, voor 1860: onder redactie van A. Ising: met zes plaatjes. Amsterdam: H.J. van Kesteren, 1860. p. 96-101. Met afb.

2° druk in: Na 't werk: nieuwe bijdragen voor de jeugd door A.J. de Bull [...et.al.]: met zes plaatjes. Amsterdam: H.J. van Kesteren, [1861]. p. 96-101. Met afb.

3° druk in: Na 't werk: nieuwe bijdragen voor de jeugd door A.J. de Bull [... et al.]: met zes plaatjes. Amsterdam: Gebroeders Koster, [ca. 1875]. p. 96-101. Met afb..

De schrijver J.J. Cremer woonde van 1857 tot aan zijn dood in 1880 in Den Haag. Zijn vakanties bracht hij o.a. door in Scheveningen waar hij logeerde in een hotel of bij de logementhouder Zuurmond aan de Nieuwstraat, de huidige Prins Willemstraat. Verder wandelde Cremer vaak in de Scheveningse Bosjes en aan het strand. Enkele vertellingen spelen zich af in Scheveningen: Het jawoord, Japik en Pleuntje, Alles wel: het lot in de kerkbuil. En daar komt nu dit onlangs terug gevonden kinderverhaal bij: Kaatje in 't duin.

Behalve schrijver was Cremer ook schilder. Er zijn enkele schilderijen van hem bekend die gemaakt zijn in Scheveningen.

In de pers is geadverteerd dat Na 't werk is uitgegeven door H.J. van Kesteren. Een exemplaar van deze uitgave is niet aangetroffen.

Het is aannemelijk dat de Gebroeders Koster de uitgave van H.J. van Kesteren heeft overgenomen. Uitgever Koster staat bekend als uitgever van heruitgaven. Daarmee zouden er dus drie drukken van de kindervertelling zijn verschenen.

Bij het Scheveningse verhaal is een kleurenafbeelding gepubliceerd. De tekening is gemaakt door G.J. Bos¹, en de steendruk is vervaardigd door Pieter Blommers² uit Den Haag.

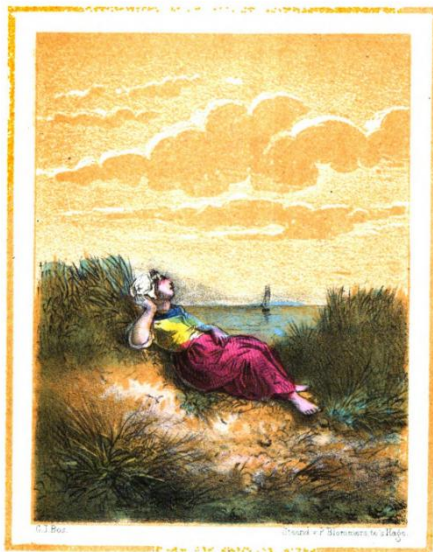
Arnold Ising, de redacteur van de almanak, was een van de buurmannen van J.J. Cremer. Cremer woonde aan de Noord-West Buitensingel no. 40. Ising woonde op nummer 36. Aangenomen mag worden dat Ising als vriend en buurman van Cremer een verzoek heeft gedaan om een bijdrage te leveren aan de almanak.

Kaatje in 't Duin,

(Bijschrift)

DOOR

J. J. Cremer.

KAATJE IN 'T DUIN.

„Wat ligt ze daar lui, die kleine van Scheveningen!
„In plaats van naar de zee te kijken, de zee die
wij zoo mooi en zoo groot vinden, tuurt zij naar de
wolken.

„Ei zeg wat beduidt dat plaatje?”

Zoo spreekt en zoo vraagt gij, mijn lezer.

Om u de gulle waarheid te zeggen, ik wist er niet
meer van dan gij, en evenwel beweerde de vriend die
den inhoud van dit werkje voor u schrijft en bijeen-
verzamelt, zoo krachtig het tegendeel, dat ik ten
laatste gelooven ging dat hij gelijk had.

Nu luister dan:

Die daar in 't duin ligt is Kaatje. Kaatje is een

Nieuwsblad voor den boekhandel, 28 november 1861:

Na 't werk. 12°. (145 bl. met gelith. plaatjes.) Amsterdam, H. J.
VAN KESTEREN. In linnen band f 0,90. Met gekl. plaatjes en
verg. op snede. f 1,40.

¹ Gerardus Johannes Bos werd geboren in Leiden op 9 april 1825. Hij was een beroemde Nederlandse schilder, graveur en lithograaf. Bos werd geboren als zoon van Christiaan Bos, een horlogemaker, en zijn vrouw Johanna Maria Domus. Bos trouwde twee keer: in 1853 en in 1887.

Bos was een leerling van Hendrik Langelaan (1799 - 1879) en J.L. Cornet, en was gespecialiseerd in het uitbeelden van landschappen en dieren. Hij was het meest bekend om zijn illustraties van kinderboeken. Naast deze praktijken, runde hij een lithotheek samen met zijn broer, Christiaan Bos (1835 - 1918).

Bos was directeur van de Leidse Academie voor Schilder- en Tekenkunst Ars Aemula Naturae, hoewel hij ook andere, religieuze en niet-religieuze, betaalde functies in Leiden had.

² Pieter Blommers. 1816-1889. Woonde vlak bij Cremer.

Opregte Haarlemsche courant, 30 november 1861:

NA 'T WERK,

is de titel van een allerleest Boekje voor Kinderen, dat in de meeste Boekwinkels voorhanden is. Het bevat zes Plaatjes en Verhaaltjes van Mw. MACKENSTEIN-KONING, de HH. De BULL, CREMER en ISING, en Versjes van de HH. CHARANTE, KOETSVELD, PARSON, De VISSER en anderen.

De prijs is: Net Gebonden 90 Ct., Exempl. met gekl. Plaatjes Geb. Verguld op Snede, kosten f 1,40.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 30 november 1865:

UIT HET JONGE LEVEN. Prijs f 1,25.
HET TOONEEL IN HUIS. 2 bundels à f 1,25.
Dit viertal lever ik af met premie $4/3\frac{1}{2}$ en $8/7$; gesorteerd à 90 cent. Gebonden exemplaren met 40 cent verhooging per exemplaar.
Voorts lever ik steeds met buitengewoon succes mijn zestal Kinderwerkjes:

- I. ONZE LUST EN ONS LEVEN.
- II. IN 'T HOEKJE VAN DEN HAARD.
- III. **NA 'T WERK.**
- IV. PRETTIGE UURTJES.
- V. VOOR HOLLANDSCHE JONGENS EN MEISJES.
- VI. OP SCHOOL EN IN HUIS.

Prijs: In linn. geb., zwarte pl., wit op snede f 0,75, verk. f 0,90.
" " " " gekl. " verguld op " " 1,15, " " 1,40.
Het dozijn, gesorteerd naar verkiezing, met zwarte platen " 6,75.
met gekleurde platen, verg. op snede " 9,—.

Bestellingen worden per post verzocht. Een genoegzame voorraad ligt gebonden gereed.

H. J. VAN KESTEREN. [1598]

Opregte Haarlemsche courant, 30 november 1865:

KEURIGE PRENTEBOEKJES. — 90 CENTS.

Uit het Leven. — In den Vrijen Tijd. — Mijn Spelen Leeren. — In 't Hoekje van den Haard. — Onze Lust en ons Leven. — **Na 't Werk.** — Prettige Uurtjes. — Op School en in Huis.

Deze gezochte **PRENTEBOEKJES VOOR DE JEUGD** vindt men in de voornaamste Boekwinkels. zijn allen in Proza en Poëzy, leerzaam en prettig van inhoud, met allerliefste Plaatjes en keurig gebonden. kosten ieder 90 cents: rijk verguld en gekleurd f 1,40.

Uitgegeven bij **H. J. VAN KESTEREN** te Amsterdam. — Aanvraag met postwissel *franco*.

Opregte Haarlemsche courant, 25 november 1867:

KIJKJES IN DE KINDERWERELD.
KEURIGE PRENTEBOEKJES. — 90 CENT.
In den Vrijen Tijd. -- In 't Hoekje van den Haard. -- Onze Lust
en ons Leven. -- Na 't Werk. -- Prettige Uurtjes. -- Voor Holland-
sche Jongens en Meisjes.
 Deze gezochte **PRENTEBOEKJES VOOR DE JEUGD** vindt men in de voornaamste Boekwinkels. Zij
 zijn allen in Proza en Poëzy, leerzaam en prettig van inhoud, met allerliefste Plaatjes en keurig gebonden. Zij
 kosten ieder 90 ct.; rijk verguld en gekleurd f 1,40.
 Uitgegeven bij **M. J. VAN KESTEREN.**

Opregte Haarlemsche courant, 14 juni 1875:

ALWEER EENE PRACHTIGE, NIEUWE PIANINO PRESENT.
Voor f 3 in plaats van f 9.60
 het volgende stel van 8 stuks **LIEVE KINDERBOEKEN**, Proza en Poëzy, van onze meest gevierde
 Proza-schrijvers en Dichters; elk deeltje, van ongeveer 140 bladzijden tekst, met 6 fraaije tintdruk- of ge-
 kleurde plaatjes, getiteld: 1° Mijn spelen is leeren. — 2° Op school en in huis. — 3° In den vrijen tijd. —
 4° **Na 't werk.** — 5° In 't hoekje van den haard. — 6° Onze lust en ons leven. — 7° Voor Holl. jongens
 en meisjes. — 8° Prettige uurtjes.
ALDUS TE ZAMEN EENE GEHEELE KINDERBIBLIOTHEEK.
 Als een bewijs voor den deugdelijken inhoud van deze 8 fraaije Kinderwerken laten wij hier de namen vol-
 gen der samenstellers: J. van Lennep, Dr. J. P. Heije, S. J. van den Bergh, A. J. de Bull, H. J. Schimmel,
 P. A. de Gheestel, Gerard Keller, W. J. van Zeggelen, A. Ising, Mevrouw Mackenstein-Koning, Prudent
 van Duyse, J. M. E. Dercksen, L. van den Broek, H. Binger, P. Parson, J. J. Cremer, N. A. van Charante,
 Fred. Wijman, C. van Koetsveld CEen., P. Huut en tal van andere gevierde mannen en vrouwen.
 Waar zulke namen spreken, daar toeh zal, dunkt ons, elke aanbeveling onzerzijds wel overbodig
 zijn. — Genoeg! De inhoud dezer 8 Kinderboeken kan onmogelijk overtroffen worden.
 Hoe goedkoop dit aanbod ook is (immers elk prentenboek kost slechts 7½ stuiver, in plaats van 24 stuivers,
 zooals de ware prijs is), zullen wij aan deze uitgifte nog eene premie toevoegen. In één der pakketten
 namelijk zullen wij, in het werkje, getiteld: „Op school en in huis”, zijnde n° 2 van deze serie, een bon
 leggen voor eene **prachtige, nieuwe 7-octaafs PIANINO**, ovenals wij eenigen tijd geleden hebben
 gedaan bij het aangeboden Muziekwerk. De vinder der bon, welke daarop de Pianino van ons als premie
 cadeau krijgt, moet ook nu weder, evenals toen geschied is, zijnen naam bekend maken. De Pianino is geheel
 nieuw en afkomstig uit het vermaarde Magazijn van de HLL. H. e. d. Brink & Zn.
 Op toezending van postwissel van f 3 aan onderstaand adres geschiedt onmiddellijk de aflevering dezer
 serie uitstekende Kinderprentenboeken.
GEBOEDERS KOSTER, Leliegracht, te Amsterdam.

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 2 juni 2025.